

Finansdepartementet
103 33 STOCKHOLM

YTTRANDE
25 juli 2007
Dnr: 6-13-07

Promemoria om "Sänkta socialavgifter för vissa delar av tjänstesektorn"

(Fi 2007/4468)

I promemorian föreslår regeringen att vissa delar av tjänstesektorn skall medges nedsatta socialavgifter i syfte att varaktigt öka sysselsättningen, förbättra den samhällsekonomiska aktiviteten och minska svartarbetet i den svenska ekonomin. De delar av tjänstesektorn som skall omfattas av förslaget är bl.a. reparation och service av personbilar, motorcyklar, mopeder och cyklar, restauranger, catering, hotell, vandrarhem, stugbyar, taxi, skomakare och frisörer. Företag med verksamhet inom såväl avgiftsreducerade områden som fullt avgiftspliktiga områden måste, för att få del av nedsättningen, kunna fördela avgiftsunderlaget mellan dessa två områden.

Konjunkturinstitutet ställer sig i princip positiv till nedsättningar av socialavgifter inom vissa delar av tjänstesektorn, med hänvisning till den positiva effekt som kan uppnås på arbetsutbudet. Det är dock oklart i vilken omfattning de sektorer som valts ut i promemorian leder till de tänkta positiva effekterna på arbetsutbudet. Förslaget kan också i någon mån minska problemet med svartarbete i berörda branscher och medföra att vissa lågproduktiva arbetssökande som tidigare inte varit anställningsbara blir anställningsbara efter reformen. Institutets i grunden positiva syn på förslaget villkoras av att nedan nämnda kontroll- och gränsdragningsproblem kan hanteras.

Konjunkturinstitutets bedömning av dynamiken av den föreslagna förändringen innebär att företagsvinsterna stiger på kort sikt i de subventionerade branscherna. På lång sikt medför emellertid förändrade priser till följd av ett ökat utbud att vinstandelen återgår till utgångsläget. Av samma skäl kan relativlönerna förväntas stiga på kort sikt i de subventionerade sektorerna, medan de blir oförändrade på lång sikt. Relativpriserna förändras emellertid på lång sikt till följd av att priserna sjunker i de subventionerade sektorerna. Totalt kan relativpriset på tjänster i de berörda branscherna på lång sikt förväntas minska med mellan 5 till 8 procent enligt institutets beräkningar.

Det lägre relativpriset leder till att efterfrågan stiger på tjänster från de subventionerade sektorerna. En högre produktionsvolym i de berörda branscherna kommer till stånd genom att sysselsättningen stiger inom dessa sektorer. För närvarande är omkring 125 000 personer sysselsatta i de berörda branscherna. Med rimliga antaganden om efterfrågans priskänslighet kan sysselsättningen i de berörda branscherna på lång sikt därför förväntas öka med i storleksordningen 10 000 personer. Osäkerheten i denna kalkyl är emellertid mycket stor.

Till stor del kan den högre sysselsättningen i de berörda branscherna komma att ske på bekostnad av sysselsättningen i andra branscher. En viss ökning av den totala

sysselsättningen kan dock komma till stånd eftersom att arbetstillfällena ökar för lågproduktiva personer och genom att arbetsutbudet kan komma att öka hos köparna av de subventionerade tjänsterna, under förutsättning att de subventionerade tjänsterna är närmare substitut till "gör-det-själv-arbete" än andra varor och tjänster. Köp av exempelvis reparationstjänster är något som kan öka köparens arbetsutbud, medan köp av hotelltjänster sannolikt tenderar att stimulera konsumtion av fritid. Konjunkturinstitutet ifrågasätter därför om de föreslagna delarna av tjänstesektorn som skall medges nedsatta socialavgifter är de tjänster som bäst stimulerar arbetsutbudet för köparen av tjänsten. Det gäller i synnerhet förslaget om att sätta ner socialavgifterna för hotell, vandrarhem och stugbyar.

En risk med avsteg från likformig beskattning är att det leder till politiska påtryckningar från sektorer som inte omfattas av skattelättnaden. Detta problem understryks av att det finns gränsdragningsproblem avseende vilka delar av tjänstesektorerna som kommer att medges nedsatta socialavgifter. Institutet vill därför betona vikten av att hålla emot påtryckningar av detta slag så att nedsättningarna av socialavgifterna begränsas till sektorer där påtagliga effektivitetsvinster kan påvisas. Därtill uppkommer ett stort behov av att kontrollera att de sektorer som omfattas av nedsättningen verkligen tillhör den kategori som är tänkt att subventioneras. Då ett av motiven till skattelättnaden är att konkurrera med den del av den svarta sektorn som tillhandahåller samma tjänster, måste möjligheterna att felaktigt utnyttja skattelättnaden begränsas så att inte tjänster som tillhandahålls vitt, och inte täcks av skattelättnaden, felaktigt klassificeras som en tjänst vilken är berättigad till nedsättning.

Konjunkturinstitutet anser det mycket angeläget att en väl fungerande kontroll inrättas som begränsar felaktigt utnyttjande. Samtidigt är det viktigt att utforma avgränsningen på ett sätt som minimerar snedvridningar av konkurrensen till följd av att viss verksamhet är berättigad till nedsatta socialavgifter och att företag organisatoriskt kan ha verksamhet i flera delsektorer eller vara inriktade mot olika kundsegment.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Mats Dillén. Föredragande har varit avdelningschef Urban Hansson Brusewitz.

Mats Dillén

Urban Hansson Brusewitz